

Sundhedsstyrelsen,
Evidens, Uddannelse og Beredskab

Børns Vilkår
Trekronergade 126 F
DK – 2500 Valby

M +45 3555 5559
@ bv@bornsvilkar.dk

www.bornsvilkar.dk

1. august 2017

Høringssvar vedr.: Vejledning om sundhedsfaglig hjælp ved kønsidentitetsforhold og kønsmodificerende behandling

Børns Vilkår takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. ovennævnte vejledning. Børns Vilkårs høringssvar adresserer alene vejledningens afsnit 9, der vedrører 'kønsmodificerende behandling hos personer under 18 år'.

Børns Vilkår får på BørneTelefonen henvendelser fra børn, der giver udtryk for, at de føler sig ensomme og ikke mødes med forståelse for deres tanker om at være 'fanget i egen krop'.

På den baggrund mener Børns Vilkår fortsat, at det er positivt, at man siden 2016 har arbejdet specifikt med rådgivning af børn og unge på dette område. Det er af afgørende betydning for børn, der er forvirrede over deres følelser om 'rigtigt køn', at de bliver mødt af voksne, der har indsigt og kan støtte dem og deres forældre i den proces det er, at få afklaring.

Henset til den meget begrænsede forskning på området og de endnu mere begrænsede danske erfaringer, vil Børns Vilkår igen appellere til, at man hurtigst muligt iværksætter systematisk videns indsamling. Det vil i den forbindelse være afgørende, at man både dokumenterer praksis ud fra et behandlingsmæssigt synspunkt, og derudover indsamler viden om, hvordan det opleves at være et barn med en kønsforstyrrelse i behandlingssystemet. Børns Vilkår skal i den forbindelse igen opfordre til, at man i videst muligt omfang inddrager børnene og de unge selv i forbindelse med tilvejebringelsen af dokumentationen.

Kønsmodificerende behandling

For så vidt angår betegnelsen 'kønsmodificerende' skal Børns Vilkårs bemærke, at det på baggrund af vejledningens beskrivelse af de forskellige behandlingsformer virker som en uhensigtsmæssig samlebetegnelse af meget forskellige behandlinger.

Børns Vilkår kan være bekymrede for, at samlebetegnelsen bliver en hindring for at man fx ordinerer stophormoner før et barn eller en ung er fuldt udredt. De transkønnede børn og unge vi har talt med så gerne, at man ordinerede

Læs mere om os på:
bornsvilkar.dk

stophormoner tidligt i forløbet, for dernæst at begynde udredningen, der kan føre til egentlig kønsmodificerende behandling.

Forældresamtykke

Børns Vilkår er glade for at man specifikt i vejledningen har taget stilling til, hvem der har ansvaret for at informere barnet/den unge og dets forældre, samt for at indhente forældresamtykke for børn under 15 år. Børns Vilkår skal imidlertid henstille til, at man har et særligt fokus på de børn, hvis forældre ikke ønsker at samtykke til den behandling barnet ønsker. Denne gruppe må betegnes som særlig udsat, og vi kan være bekymrede for, om den desperation vi er vidende om hos denne gruppe, kan føre til øget risiko for selvskaade/selv mord, men også selvmedicinering med ulovligt importeret medicin.

Udredningen

Børns Vilkår er bekymrede for, hvorvidt udredningsprogrammet er tilrettelagt, så det har fokus på, hvordan det opleves af de børn og unge, der skal igennem det. Børns Vilkår så gerne, at man havde det som et specifikt mål, at børn og unge følte sig reelt inddraget i forløbet.

Det er Børns Vilkår opfattelse baseret på de samtaler vi har haft med børn, unge og deres forældre, der har været igennem programmet eller er midt i det, at de mangler information, der forbereder dem på, hvad forløbet består af, hvad samtalerne handler om, samt tidsperspektivet.

Børns Vilkår så gerne, at rammen og processen i udredningsprogrammet var klarere; hvordan man formulerer formålet med samtalen og hvad der kommer til at ske efterfølgende på en måde, så også barnet forstår det.

Børns Vilkår så også gerne, at der var et klarere skel imellem teamets udredende og rådgivende funktioner. Børns Vilkår kan være bekymrede for, hvorvidt det forhold af funktionerne i et vist omfang er blandet sammen kan være en hindring for, at børnene/de unge føler sig trygge nok til at søge rådgivning om de problemer de måtte få - uden at være bange for at dette får betydning for vurderingen af mulighederne for behandling.

Behandling på sexologisk klinik

Børns Vilkår mener fortsat, at Sexologisk Klinik på Rigshospitalet bør være hovedansvarlige for behandlingen på dette område. Dette henset til, hvor kort tid det har været muligt for transkønnede børn at modtage behandling i DK.

Børns Vilkår kan imidlertid fortsat være bekymrede for at børn og unge, der har brug for rådgivning, fordi de ikke lever i harmoni med deres biologiske køn, oplever den geografiske afstand til klinikken som en hindring for at søge

hjælp. Vi skal derfor understrege, at det fortsat er af afgørende betydning, at indsamlet viden deles og forankres lokalt.

Vi skal derfor derudover anbefale, at man overvejer, hvorvidt dele af behandlingen kan foregå i børnenes og de unges nærområder, fx injektioner med hormoner.

Med venlig hilsen

Rasmus Kjeldahl
Direktør

Ingrid Hartelius Dall
Juridisk seniorrådgiver